

El vol català de l'àguila negra fa 40 anys

Maria del Mar Bonet la va popularitzar en català amb la seva versió de 1971 | Fins després de la mort de Barbara no es va desvelar el significat de la cançó

Maria del Mar Bonet | Arxiu «Maria del Mar»

El 28 de maig de 1970 la cantant francesa Monique Andrée Serf va llençar al mercat el seu nou disc. Era l'onzè de la cantant i, com tots els anteriors, també estava signat amb el nom que la va identificar artísticament: **Barbara**. El disc portava el nom d'una de les peces que contenia l'àlbum i que esdevindria referencial en la seva discografia: "L'aigle noir", és a dir, "L'àguila negra".

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=tk6YruMrx2s>

Segons explicava la seva autora, el disc ja estava pràcticament enllestit, però li faltava una cançó i va recuperar un antic text escrit feia uns anys i en el que narrava un somni que havia tingut. L'autora aprofita el text i li posa una melodia inspirada en una sonata de **Beethoven**. A més a més, alguns passatges del text semblen fer referència a la paràbola bíblica de l'àguila d'Ezequiel. Segui com sigui, la protagonista del somni és la mateixa **Barbara**, que dorm al costat d'un llac fins que una àguila de color negre la desperta: "un somni més bell encara que la mateixa cançó", havia explicat quan se li demanava per la peça.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=XxE08E9KGBE>

"L'aigle noir" ha estat àmpliament versionada, però una de les primeres que ho va fer va ser **Maria del Mar Bonet**. El director de Bocaccio Records, Alain Milhaud va ser qui va ensenyar la cançó a la cantant mallorquina i li va proposar de cantar-la. "A mi em va agradar de cantar-la i **Delfí Abella** en va fer una adaptació preciosa al català", explicava fa uns anys **Maria del Mar Bonet**. La cantant la va presentar el setembre de 1971 en un senzill en el qual també hi havia "No voldria res més ara". De seguida "L'àguila negra" va adquirir una gran popularitat en la versió catalana, tant que la

va situar al número 1 a tot l'Estat. A partir d'aquell moment li van arribar gran quantitat de propostes que convidaven la cantant mallorquina a cantar en altres idiomes com el castellà o el francès, que **Bonet** va rebutjar de manera contundent. La idea de Milhaud era convertir-la en una cantant d'èxit internacional similar al que tenia **Nana Mouskouri**. Al final, **Bonet** va haver de pagar per poder abandonar la companyia discogràfica amb què tenia contracte, Bocaccio Records, per poder seguir cantant el repertori que li abellia. El pintor Joan Miró la va ajudar a sortir de l'atzucac fent la portada per al seu següent disc basat principalment en poemes de Bartomeu Rosselló-Pòrcel.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=6J7bh9__99c

Barbara va morir el 1997 i va deixar unes memòries inacabades que es publicarien amb el títol // *était un piano noir?* (Era un piano negre?) publicat per Fayard el 1998. Al passatge que parla de "L'aigle noir" la cantant fa una revelació fonamental i que contradiu totes les explicacions que havia formulat fins al moment i confessa que, de petita, va patir abusos sexuals per part del seu pare quan la família Serf vivia a Tarbes. "Cada cop tinc més por del meu pare. Ho sent. Ho sap. Necessito tant la meva mare, però com puc parlar amb ella? I què dir-li? Que trobo estrany el comportament del meu pare? Estic callat. Un vespre, a Tarbes, el meu món cau en l'horror. Tinc deu anys i mig. Els nens callen perquè ens neguem a creure'ls. Perquè se sospita que s'ho inventen. Perquè tenen vergonya i se senten culpables. Perquè tenen por. Perquè creuen que són els únics del món amb el seu terrible secret. D'aquestes humiliacions infligides a la infància, d'aquestes altes turbulències, d'aquestes baixades fins al fons, sempre he ressorgit. Per descomptat, va necessitar un veritable gust per la vida, un desig de ser feliç, un desig d'aconseguir plaer en braços d'un home, per sentir-se un dia purificada de tot, molt temps després".

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=vxtiBUS8dIM>

La versió original en francès de **Barbara** ha tingut una gran quantitat de versions i ha estat interpretada per **Catherine Ribeiro**, **Patrick Bruel** i **Gerard Depardieu**, entre molts d'altres. Als Països Catalans, la versió popularitzada pe **Bonet** (ella mateixa l'ha enregistrada en diverses ocasions, un parell d'elles amb **Manel Camp** i una altra, en directe al Palau Sant Jordi) s'ha convertit en un estàndard i també ha estat cantada i enregistrada per gran quantitat d'artistes (alguna d'elles amb el nom de "L'àliga negra"): **Alta Veu**, **Lídyia i Xavier**, **Martirio**, **Roger Mas**, **Judit Neddermann & Gemma Humet & Paula Valls**, **Nina**, **Ol'green**, **Marga Pocoví**, **La Porta dels Somnis**, **Ràdio Hits**, **Rovell d'Ou**, **Saray**, **Santi Vendrell**, **Susana i Francesc** i les versions instrumentals de **Manel Camp** i **Johnny Shadow**, entre d'altres.